

vistnok ogsaa mange Statsfolekerere, som ere udgaaede fra dette Seminarium, saa at han ogsaa har virket til Velsignelse for Statsfolen. Seg maa endnu gjøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Lang). Det syntes mig nemlig, at den Stilling, som det ærede Medlem tidligere indtog i Diskussionen om Skolevæsenet, var mere til Fordel for Friskolen, end det synes mig, at den er, nu da han er kommen ind i denne Sal. Det ærede Medlem udtalte saaledes en Ting, som det forekommer mig, at jeg paa ingen Maade kan være enig med ham i. Han siger: Skolepengene skulle følge med BARNET, naar det er en godkjendt Lærer, BARNET bliver sendt til. Seg kan, som jeg sagde før, gaa med til, at Staten fordrer et Lavmaal af mekanisk Færdighed, men saa vedkommer det ikke Staten, hvorfra BARNET faar dette Lavmaal, og jeg tyktes, det er at indskrænke Friheden, naar jeg ikke maa lade mine Børn under vise af Andre end dem, der have Stempel af Staten; det forekommer mig, at det vedkommer ikke i mindste Maade Autoriteterne, hvem jeg vil overgive mine Børns Undervisning til. — Med det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) er jeg enig i Mængd og Noget, men han sagde dog Noget, som jeg ikke fuldt forstod. Seg forstod ikke fuldt Mening af flere Udtalelser, han kom med, og derfor skal jeg ikke inddrage ham. Der er et Punkt, hvor jeg tror, han tager feil, og dette skal jeg tage fat paa. Han talte om, at de strygende Friskoler vilde han ikke være med til at hjælpe. Men dem vil jo Ingen hjælpe. Vi maa indrømme, at der med Friskolen er kommet meget rodmusset Friskolevæsen frem, men det ville vi ikke hjælpe. Hvad mener det ærede Medlem ved strygende Friskoler? — Det ærede Medlem vendte saa tilbage til Skoleinspektørerne, og det blev udtalt af ham, at den Løn, de fik, var ikke saa forfærdelig, det var ikke saaledes at forstaa, at de fik 4,300 Kr. Nei, de fik ikke mere end 3,000 Kr., dernæst 500 Kr. til Kontorhold og 800 Kr. til Befordring, foruden 6 Kr. daglig i Diæter. Da det ærede Medlem særlig har givet Anledning dertil, lad os saa undersøge denne Sag lidt nøiere. Hvad vil det sige, at Inspektørerne faae 800 Kr. til Befordring? De have da for det Første den Fordel, at de kunne holde Ekvipage Læret rundt. (Modsigelse). De kunne magelig holde Ekvipage for den Sum, det paastaar nu jeg. Naar saa det ærede Medlem siger, at vi maa hulst paa, at de kun faae de 6 Kr. om Dagen i Diæter, naar de ere paa Reiser, og at de saa skulle holde sig selv, hvorledes kommer det saa til at se ud i det praktiske Liv med disse Inspektionsreiser? Vi kjende det saa godt fra Bispe- og Provstevistatser; Lærerne ville hellere end gjerne opvarte saadanne Mænd. Naar Bisperne reise omkring til Visitats, anse de det jo selv som en af de største Ulykker, at de saa-

ledes skulle reise omkring til Gilde hver Dag. Seg er overbevist om, at noget Eignende vil blive Tilfældet, naar disse Inspektører skulde reise omkring (Modsigelse). Det ærede Medlem har selv givet Anledning til disse Udtalelser, han paastaar, at det ikke er noget videre foruden Lønnen at give 6 Kr. daglig i Diæter, da de jo dog skulle have Noget at leve for paa Reiser. Men i Pragis vil dette ikke blive Tilfældet. Skulle vi have disse velsignede Skoleinspektører, kan jeg ikke se Andet end, at den Løn, som bydes dem, kunne vi meget godt være befjendte, nemlig 3,000 Kr. i Løn, 800 Kr. i Befordringsgodtgørelse, 500 Kr. til Kontorhold og 6 Kr. om Dagen i Diæter. — Det forekommer mig, at dette Lovforslag i sine store Træk baade vil give os mindre Frihed og større Tilsyn, og paa dette Grundlag vil det ikke være muligt at føre det igennem. — Seg skal nu vende mig til det ærede Medlem fra Kjerterminde (N. Andersen). Dette ærede Medlem er os alle befjendt som et... (Kofod: Hæderligt Medlem.) Javel, et alvorligt, roligt, besindigt, værdigt Medlem. Svor i al Verden kan det da gaa til, at hvergang vi forhandle Skolesagen, kommer det ærede Medlem i en sand Bersærtergang, og overfalder nu mig sølle Syde, ufultiverede og ufærdsige Syde, — det er jo Færdselen, der tykkes ham at mangle mig —, overfalder mig, uden at jeg har malet et eneste Ord i denne Sag. Det maa virkelig have sin egen Grund, at det ærede Medlem, det rolige, besindige og værdige Medlem kan komme i et saadant Dyrer, naar vi tale om Skolesagen, akkurat som Historien fortæller, som jo de fleste kjende: Der var engang en Mand, som havde kjøbt en gammel Trompeterhest, der hørte til Kavalleriets Feste; han kom engang udenfor Staden med den, da der var Dvælsker udenfor. Saasnart den gamle Trompeterhest hørte Trompeten, løb den strax og stillede sig i Geledet. Saaledes er det akkurat med det ærede Medlem fra Kjerterminde. Naar han hører Tale om Friskolen, er det, ligesom han hører Krigstrompeten, saa kommer han strax i Krigshumør, og farer løs mod Ben og Fjende, baade imod dem, der have sagt Noget, og imod dem, der ikke have sagt Noget om Friskolen. Det ærede Medlem rasede nu særligt imod disse Mytter, Sagn, Historier osv., der fortaltes i Friskolerne, og det ærede Medlem rasede saaledes, at han ogsaa, som det fremgik af hans Ytringer, mente, at de ikke vare til nogen videre Nytte. Det forekommer mig, at det ærede Medlem selv har givet det bedste Bidnesbyrd for, at disse Sagn og Mytter dog virkelig ere istand til at bringe Folks Fantasi i Bevægelse; thi vi have jo set, hvorledes det ærede Medlem fra Kjerterminde, denne rolige, besindige og værdige Mand, er kommen i Harnisk, hver Gang vi tale om Friskolen. Seg indskyder her den Bemærkning, at vi jo ikke tør gaa ud fra, at Grunden til det